

Anders Adells

SLÄKTFÖRENING

MEDLEMSBLAD

Nr 55 Feb 99

Medlemsblad nr 55, feb 1999

Innehåll med korta kommentarer

- Sid 2 Läs detta
- Sid 3 Utdrag ur protokoll fört vid styrelsesammanträde 24 jan 1999
Kommentar: **Medlemsförteckningen skall kompletteras med medlemmarnas E-postadresser. Sänd din adress till Niklas Adell i Linköping. Niklas har E-post: adellekh @ algonet.se**
- Sid 4 Göran Wendelhofs anförande vid släktmötet 8 aug 1998
- Sid 5 Foton av August och Mathilda , M i släktregistret
Han har kört lagligt i 60 år - Kaare Nystrand
- Sid 6-9 Bidrag från skånefamiljen Lars Adell med svärsöner:
sid 6: Lasses alfabet, sid 7: Jonas Duveborns skildring i Kvällsposten från Belgrad, sid 8-9: Om Vingaskolan i Malmö och Peter Knight.
- Sid 10-12 Butiken är ett begrepp. Om Knut Jonsson. Correspondenten 22/7 1998.

Släktnotiser

Födelsedagar andra halvåret 1999. För första halvåret se nr 54.

27/8	Lars Adell	70 år
15/9	Åke Särnborg	70 år
26/9	Enar Gervind	85 år
29/9	Bengt Adell	75 år
10/11	Christel Crain	50 år
15/12	Anne-Marie Adell	80 år
24/12	Georges Tardy	50 år

Inbetalning för årsavgift 1999

Inbetalningsblanketten har gjorts av Niklas Adell och den bifogas medlemsbladet.

Anders Adells släktförening

Ordf	Ann-Sofi Ringkvist	Bygdegatan 236,	583 31 Linköping	013/21 32 36
V ordf	Anette Nystrand	Lantmannagat 124,	583 32 Linköping	013/21 32 75
	Ny adress från 1/4 99	Boställsgatan 57,	583 31 Linköping	samma
Kassör	Stefan Adell	Lindesbergsgatan 5,	582 53 Linköping	013/12 83 49
	Föreningen har postgirokonto 23 02 38-8, Anders Adells släktförening			
Redaktör	Öved Adell	Höjdenvägen 5.	688 91 Storfors	0550-70023

Till slut en vädjan från redaktören:

SKICKA BIDRAG TILL MEDLEMSBLADET:

EGNA SKRIVERIER, KLIPP UR TIDNINGAR OCH TIDSKRIFTER m m

U T D R A G U R

Protokoll: Styrelsemöte, Anders Adells släktförening

Tid: Söndag 24 jan 1999

Plats: Hos Claes och Christina Jonson, Linköping

Närvarande: Ann-Sofi Ringkvist
 Anette Nystrand
 Niklas Adell
 Stefan Adell
 Claes Jonson
 Öved Adell

§5 Ekonomi Stefan redogör för föreningens ekonomi
 Postgiro: 2 854,58 kr
 Bankbok (ständiga medlemmar): 2 390:05 kr
 Bankbok: 4 768:22 kr
 Summa: 10 012:85 kr
 1998 års släktmötet gav ett mindre överskott.

§6 Internet, hemsida Göran Wendelhofs insatser för hemsidan är mycket värdefulla. Hemsidan har fått ny adress, som publiceras i nästa medlemsblad: <http://members.tripod.com/~nycol/adellska/index.html> Det ansågs att adressen var litet väl komplicerad. Hemsidan får ligga kvar tillsvidare men uppdateras i varje fall så att uppgiften om kommande släktmöte i Askeby tas bort. Man beslutar avvakta med att ansluta föreningen till DIS. Medlemsförteckningen kompletteras med E-postadresser. Niklas tar emot adresserna. Detta meddelas i nästa medlemsblad liksom Niklas egen E-postadress.

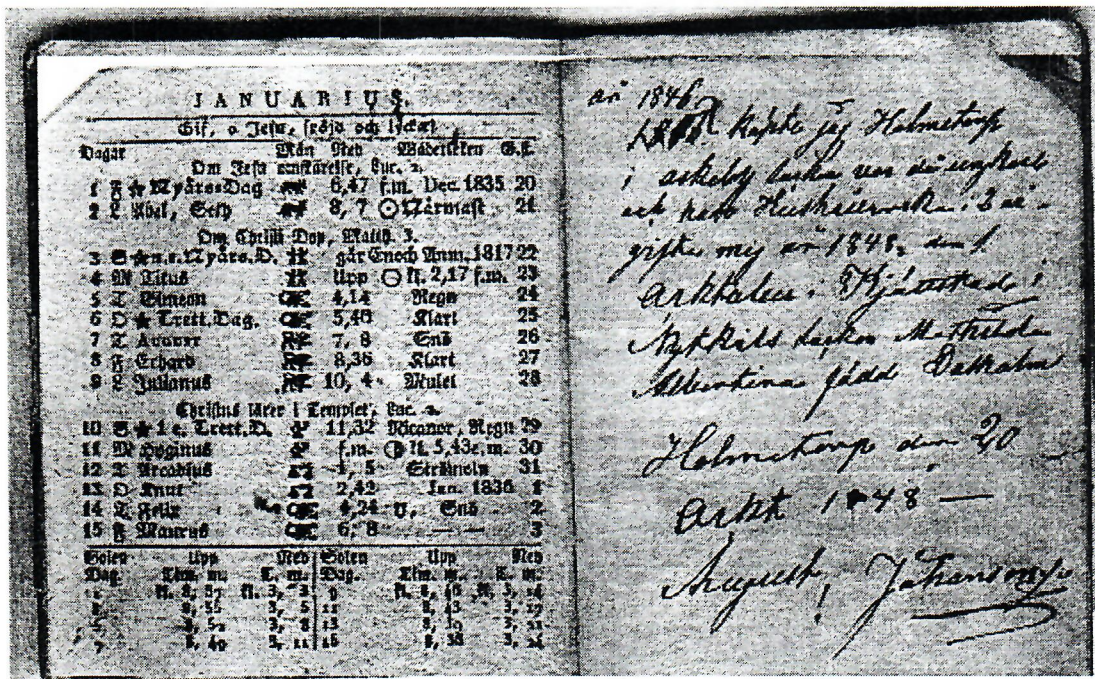
§7 Släktmöte år 2000 Claes konstaterar att det inte är realistiskt att förlägga släktmötet till "ön" på grund av problemen att få ut deltagarna dit. I stället beslutar man att börja med ett besök på brandförsvarets övningsområde, där Lennart Ahlberg ombeds stå för programmet. Middag intages sedan på Huitfeldtska gården i Gamla Linköping, där släktmötesförhandlingar äger rum. Ann-Sofi bokar lokalen. Det finns trevliga alternativ för barnen i grannskapet. Söndagen förläggs till V Harg. Efter kyrkkaffet i församlingshemmet kan gårdar med släktanknytning besökas. Under släktmötet vore det trevligt om gamla gruppbilder kunde visas. Axel Adell och Kaare Nystrand ombeds hjälpa till med detta. Man kunde göra ett album med dessa bilder.

Sammandrag av Göran Wendelhofs anförande vid släktmötet i Askeby lördagen den 8 augusti 1998

Som de allra flesta vet heter jag Göran Wendelhof och råkar vid dagens släktmöte vara enda representanten för den gren inom släkten/föreningen som har släktnamnen Börjesson, Hanzon, Karlströmer, Malmberg, Rydén, Sjöberg, Sundén och Wendelhof. Samtliga nämnda har anknytning bakåt till Askeby.

Det känns verkligen spännande att vara med och medverka i Askeby just i år. Mycket spännande egentligen, för jag har i min mormor Dagnars arkiv nyligen funnit en almanacka med Askebyanknytning. I den finns intressanta, ganska så exakt 150 år gamla anteckningar, nedskrivna av Dagnars morfar August Johansson. August var ägare till rusthålet Holmetorp en liten bit från huset vi just nu befinner oss i. Dagnars mor Clara föddes på Holmetorp som syster till bl a Emil, senare bosatt på Dagöholm, 3 km från Lerbo kyrka och ca 2 mil från Katrineholm.

Vad var nu det intressanta med den där almanackan? Jo att August med sin "gåspenna" noterat att han levde där med hushållerska från köpet av gården 1846 till 1848 då han den 1 oktober gifte sig med Mathilda Dahlman, den kvinna varigenom vi som är samlade här, alltså är släkt med varandra. Sett i släktföreningens perspektiv en viktig händelse alltså! Något märkligt i sammanhanget är att han som ni ser valt att skriva i en äldre almanacka (1836 års)! Om skälet till det kan man ju bara spekulera och det låter jag bli. Nedan ser Du en bild på almanackan med den aktuella texten.

August (f 1824) var son till Carl Magnus Johansson jägmästare boende på Bosgård i Väderstad och Margareta Elisabeth född Larsdotter Hofstedt i Hov. Mathilda var syster till Hedvig och de var födda på Åsen i Västra Harg.

Det framgår av gamla brev och vad jag hört att Holmetorp var och är en ganska stor gård som gav ägaren en hygglig bärgning. Jag har för övrigt för en tid sedan besökt gården och blev inbjuden på kaffe av dagens ägare så jag har fått en ganska god bild av stället.

Beträffande August och hans familj kan sägas att August med tiden kom att sadla om och blev spannmålshandlare. Han sålde Holmetorp och flyttade via Rystad till Norrköping. I högre ålder flyttade familjen från Norrköping (1883) till centrala Stockholm där också en annan del av släkten fanns. I Norrköping levde "på den här tiden min mormors mor Clara gift med folkskolläraren Ferdinand Ahlström. Min mormor Dagnars föddes 1884 där och är den som har vidareförmedlat en del av Claras Askebyminnen till senare släktled. Dagnars gifte sig 1916 med Efraim Hanzon trävaruhandlare, Kisa.

Nedan ser ni fotografier på August och Mathilda

Han har kört lagligt i 60 år

Foto: AGNETA HAGELIN

Prickfritt i 60 år. Kaare Nystrand i Mantorp har fått Motormännens riksförbunds förtjänstmärke för sitt föredömliga beteende i trafiken.

MANTORP
Alla bilförare borde kontrollera synen regelbundet. Åsikten kommer från 78-årige Kaare Nystrand som kört prickfritt i 60 år.

Inte en enda fortkörning, aldrig avslöjad med ett enda graverande trafikbrott.

I fredags kom belöningen från Motormännens riksförbund i form av diplom och märke, dels att sätta på bilen, dels på rockslaget.

60 års prickfri körning vittnar om en allt annat än hetsig bilförare.

– Nej, jag är lugn i trafiken. Det borde andra också vara, säger Kaare Nystrand och rekommenderar omgivningen att sakta farten och framför allt – hålla avstånd.

Äldre förare

Han diskuterar gärna det här med äldre förare och körkortsdugligheten.

– Det är rätt typiskt att många äldre får skulden så fort det hänt något i trafiken, det retar mig. Man kan inte dra alla över en kam, även om det finns en och annan som nog inte borde köra, säger Kaare som själv är 78 år.

– Jag förstår att många hänger i bakom ratten så länge de bara kan, den som är van att köra bil får ju helt ändra livsfo-

ring den dag man inte kan köra längre. För egen del blir det exempelvis besvärligt när jag inte längre kan ta bilen från Mantorp till sommarstugan i Blåvik.

Kaare Nystrand tycker att den norska modellen med kontinuerliga syn- och hörselkontroller är bra.

75 kronor

– Jag går på årlig kontroll och testar bland annat synen. Det borde vara obligatoriskt vid alla hälsokontroller, menar han.

För övrigt gör Nystrand så gott han kan för att hänga med i nya regler och trafikmärken. 1994 gick han en studiecirkel i trafikvett tillsammans med ett gäng i pensionärsklubben Dacke.

– Det var nyttigt och jag klarade faktiskt teoridelen riktigt bra. Men det kanske är dags för en ny omgång snart.

Sitt körkort tog Kaare i Linköping 1938. Då kunde eleverna välja på hel eller halv kurs, den mer omfattande kostade 75 kronor och innehöll dessutom en del motorlära.

– Desutom var det faktiskt så att körskolan tog på sig ansvaret för att man verkligen skulle få sitt körkort för de där 75 kronorna. Blev det dyrare stod körskolan för merkostnaden. Det skulle vara nu det!

AGNETA HAGELIN

Correspondenten
9/10/15

The 39th Step, Alfabetet 1998.

To My Dear Wife Kyllan from Lasse with Love.

Afrikaans. en dialekt,
som med flamländskan är släkt.

Portugisiskt tungomål
hörs när Brassar kickar mål.

Baskiskan en baskisk man
talar liksom baskiskan.

Quitobon i Ecuador
säkert spanska lära får.

Cypriotiskt talesätt
är för turk och grek helt rätt.

Rappakalja talar strunt
som ej lärt sig tänka sunt.

Danskan är så grumlig att
STV har den textsatt.

Svenska språkets elegans
bryr nog icke hockey-fans.

Esperanto hoppas man
hela världen språka kan.

Tyskans an, auf, in och vor
aldrig ur ens minne går.

Fikonspråket är en art
utav månsingen, så klart.

Ulsterlanguage speakas nog
på var Londonderrykrog.

Gaeliska, så sägs, ej blott
talats i King Arthur's slott.

Vatikanen med all makt
kring latinet slår sin vakt.

Hongkong, lingua konstifik,
är ej annan munart lik.

Warschau, stad i Polen, där
man sig polska gärna lär.

Isländskan är hemmagjord,
vilket märks på månet ord.

Xanthibon har grekiskt pass.
Är på nygrekiska vass.

Jiddisch talas icke mer
utav israelier.

Yemenit arabiskt språk
nyttjar då kamel han åk'.

Kinas språk är mandarin
för båd' vuxna och för glin.

Zambianen talar bra
tongo, lunda och bemba.

Landsmål talar man ibland
i ett väderbitet land.

Åländskan är gutalik
och på finnsvensk klang så rik.

Monegaskiska är ock
avart utav Langue d'oc.

Ädelskånskan, ljuva språk,
talas i var lundakåk.

Nippons språk nog talas kan
utav geishan Cho-Cho San.

Österrisk Wienerisch
passar ej vid Bremertisch.

Ottoman i Istambul
snackar turkiskt påsk och jul.

Extravers:
Makaroni sjungs det på
i "In dulci jubilo".

Beträffande sitt alfabet berättar Lasse att Hong-kong är ett konstruerat språk som bygger på östasiatiska dialekter. Konstruktör var en notarie Otander i Östervåla och förmodligen den ende som talade Hong-kong.

I förra numret av medlemsbladet berättade Jonas Duveborn om livet i Belgrad. Nu återkommer han med ett klipp ur Kvällsposten i Malmö. Familjen är numera hemma i Malmö och arbetar på Invandrarverket.

”Vi utlänningar hotas till livet”

BELGRAD (KvP)

Det är redan krig i Belgrad. Ordkrig, psykologiskt krig, och öppen aggression på gatorna.

Från TV:ns statskontrollerade kanaler strömmar propagandan: Politikerna håller viktiga tal, krigsmakten paraderar med blänkande vapen och den nationalistiska musiken dånar.

Samtidigt har informationsministeriet beslutat att sätta munkavle på ”de fria medierna” – de icke statskontrollerade. De får inte längre återutsända program från Voice of America, Radio Free Europe, BBC eller Deutsche Welle. En typ av beslut som tidigare inte var främmande för totalitära diktaturregimer, en typ av beslut som påminner om det kalla krigets dagar. ”Utländska program är skadliga.” ”Journalister som arbetar för främmande makter är spioner mot vårt land, en femte kolonn.”

Som journalist känns orden både otäcka och kränkande, men samtidigt som en utmaning. Jag bor i Belgrad sedan åtta månader tillbaka, men inte i första hand som journalist. Min sambo arbetar på svenska ambassaden och jag har som huvuduppgift att ta hand om hem och dotter, vår treåriga Maja. Men det är klart att jag reagerar.

Allra mest förundras jag över att det är Serbiens vice premiärminister Vojislav Seselj som hotar. En av landets ledande politiker. Seselj är den radikale ultranationalist som både varit president Slobodan Milose-

Kvällspostens Jonas Duveborn berättar om evakueringen av Belgrad

vics allierade och, av samme Slobodan, anklagats för att ha begått krigsförbrytelser under kriget i Kroatien och Bosnien.

Seselj har öppet hotat utlänningar i Belgrad till livet. Han har medvetet skrämt sina egna landsmän från att arbeta för Serbiens fiender. Han har till och med sagt att han och hans partikamrater kommer att börja ta journalister – utländska likväl som inhemska – och politiska meningsmotståndare som gisslan om Nato går till attack.

Mitt emot vårt hus i centrala Belgrad ligger första arméns huvudkvarter. På kvällarna samlas soldater vid ölutsänkningen utanför kaserngrinden. Iförda kamouflageuniformer dricker de öl och sjunger patriotiska sånger. Då drar vi för persiennerna.

För visst känns hotet mot Jugoslavien av. Visst har människor påverkats.

På snabbköpet ringlar köerna. Inte på grund av att det råder brist på varor utan för att folk bygger upp matförråd: Kex,

pasta, matolja. Matkassarna fylls av beredskapsmat.

Apoteken har sålt slut på antidepressiva och lugnande medel.

Grannarna ser över sina skyddsrum.

Samtidigt har sjukhusen skickat hem patienter som inte är i absolut behov av vård.

På Majas internationella dagis har ”de tio små negerpojkar” blivit en verklig upplevelse. Först lämnade amerikanerna, sedan briter, sedan.... I förrgår var det bara 12 av 43 barn kvar på dagiset, nästan alla kvarvarande har åtminstone en jugoslavisk förälder. Och så vår Maja.

Men nu lämnar också Maja. Hoten från ansvariga politiker har tillsammans med den allmänna nervositeten gjort det obehagligt att röra sig i staden.

Tidigare i veckan har diplomater och FN-utsända fått sina bilar punkterade. Och i förrgår kastade en yngling en sten på vår bil. Urskillningslöst. För inte spelar det den uppstressade, krigshetsade ynglingen någon roll vilken utlänning han attackerar. Alla utlänningar är ju emot serberna.

Åtminstone enligt den statskontrollerade sanningen.

Jonas Duveborn

Tel: 040-28 16 30

Fax:

040-93 92 24

På Vingaskolan tror man att folk med gediget kunnande inom träteknik har framtiden för sig på arbetsmarknaden.

Av Bibi Häggström och Rolf Olsson (foto)

MALMÖ. Den väger inte ens två kilo men är vacker. Och bekväm.

I svenskt körsbärstrå har Hans Lekeberg skapat en "pinnstol" efter sin morbror, Johan Harnebys, finurliga originalidé. Sitsen består av sju millimeter tunna sitsbrickor som fjädrar och som är lösa inom stolsitsens ram. Det ser så sprött ut att man knappt vågar sätta sig på den.

- Nej, den håller, säger Hans Lekeberg skrattande.

Just nu håller han på att konstruera en byrå i "Josef Frank-stil" i körsbär, björk och med glidlistor av ek.

- Det är verkligen kul. helt överrätt att få gå här, säger han.

Och "här" är Vingaskolan i Malmö med bland annat gymnasieutbildning i trä- och formgivning, ett treårigt hantverksprogram i trä, vuxenutbildning i träteknik, möbelreivering och gammal måleriteknik.

- De nya jobben kommer att finnas inom hantverksyrkena, säger skolans chef Peter Knight.

Skolan har funnits i fyra år och inför nästa läsår är stora planer på gång. Tillsammans med dansk träforskning kommer världens första högskoleutbildning i böjteknik att starta. Enkelt uttryckt stoppar man i trä i en maskin som förorsakar cellkollaps vilket gör det möjligt att böja trät i stort sett hur man vill. Ett svängt trappräcke, ett svängt ryggstöd eller en svängd stomme till en fåtölj.

- Det är också tänkt att när danskarna säljer sina maskiner runt om i världen ska vi kunna sälja utbildning, säger Peter Knight.

Mycket av utbildningen på skolan handlar om trä men också om formgivning, gammal måleriteknik,

gammlt hantverk, dekorationsmålning och möbelreivering.

- **Det roligaste** hade varit att kunna reparera gamla möbler men då är det mycket man ska lära sig.

Det säger Kristina Laszlo som tillverkat ett träskrin i gammal teknik, inte en enda skruv eller spik finns. Skrinet, gångjärnen och låset är tillverkat i trä.

- Om gamla saker går sönder måste man ju kunna ersätta dem och återställa till gammalt skick.

Kristina Laszlo har målat sitt skrin blodrött med "drickamålning", filmjolk och torrt färgpigment.

- **Det är en lyx** att få gå här, säger Marie-Louise von Platen.

Hon och mästaren Sune Rudnert håller som bäst på att diskutera hur man målar knaster bäst. Knaster är detsamma som kvisthål. Marie-Louise von Platen håller på att lära sig ådra, alltså att måla på till exempel masonite så att det ser ut som trä. Gran, ek eller bok - allt går att imitera om man bara kan tekniken.

- Jag lärde mig detta för 40 år sedan men sedan har man inte utbildat så många, det fattas en hel generation, säger Sune Rudnert som själv blev mästare här omveckan.

Tekniken kan användas för att pigga upp tråkiga arkivskåp i plåt eller hiss dörrar eller till exempel bardisken på Hipp.

Många gamla måleritekniker ska läras ut, nästa termin blir det bland annat marmorering.

Skolan samarbetar också med Lunds konstskola. Louise Knutsson har gått fyra veckor här på Vingaskolan för att lära sig trä- och färgteknik. Hon har konstruerat och tillverkat en hörnbokhylla i trä som hon sedan målat med drickamålning.

Bokhyllan är inte riktigt färdig utan det tillkommer en dörr i blåstrat glas och några andra finesser. Hyl-

Att bli en gedigen hantverkare kräver tid och skicklighet. Lärare hämtas t ex från Konstakademien i Polen med kunskap om 400-årig färgteknik.

Masonite blir ek, fur eller björk med rätt ådringsteknik lan passar särskilt för trångbudda.

- Nästa termin ska vi vara här i 14 veckor och lära oss ännu mer. Min förhoppning är att kunna ägna mig åt industridesign, att skapa saker som är kreativa och smarta men inte klumpiga, säger hon.

Några elever har redan lämnat skolan för att starta egna små hantverksföretag.

Peter Knight sätter upp alla lediga jobb han hittar i tidningarna och är helt övertygad om att hans elever kommer att få jobb.

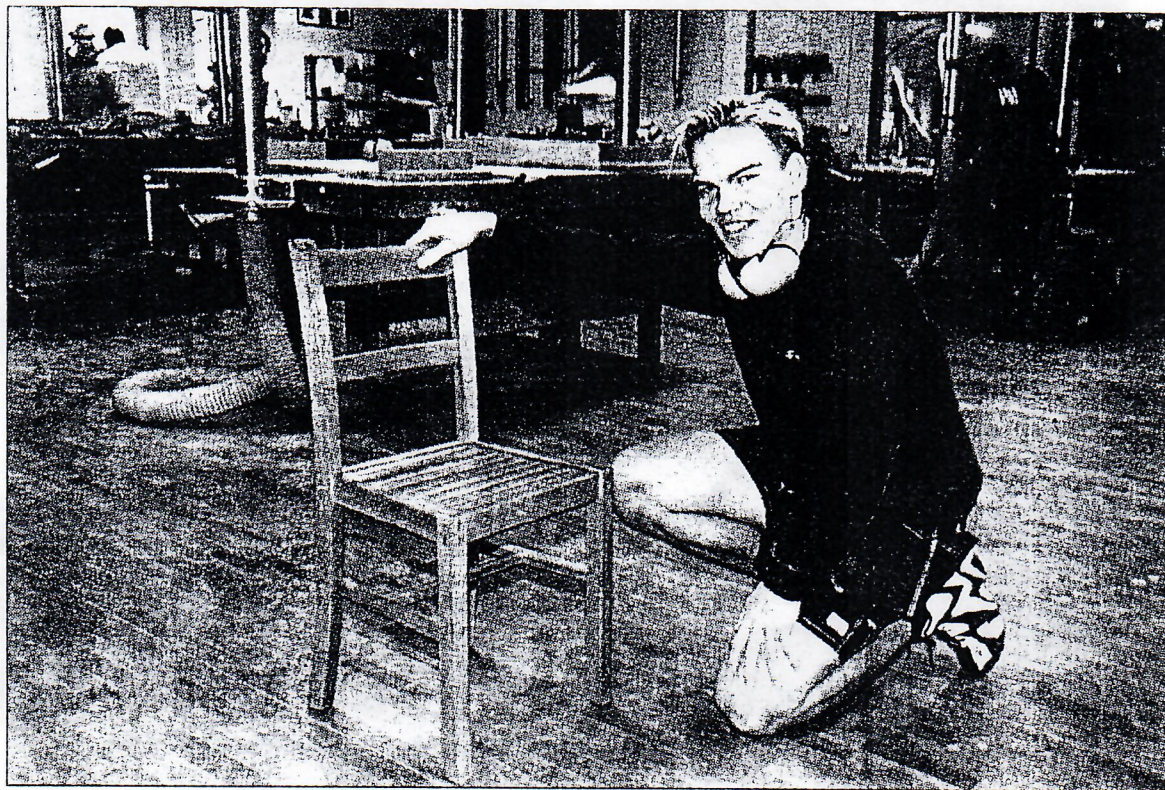
- Men då handlar det om att utbildningen här håller hög kvalitet, säger han.

Grundutbildning, vidareutbildning, kompetenshöjning, högskoleutbildning, gesällbrev och samarbete. Och det är bara början. Skolan får nästa år en "lillasyster" i Tomelilla som då startar en gymnasieutbildning och vuxenutbildning i trä.

- Ute på Österlen finns så många konstnärer som vi hoppas kunna använda. Sånt samarbete är oerhört viktigt men redan nu jobbar vi tillsammans med arkitekter, konstnärer och designers men också med företag i

Här formas morgondagens hantverkare

Vingaskolan i Malmö är i hög grad Peter Knights verk

Hans Lekeberg visar sin eleganta pinnstol av körsbärsträ. – Det är helt suveränt att få gå här på Vingaskolan, säger han.

träbranschen, säger Peter Knight.

– Det är viktigt att skolan och företag jobbar tillsammans, jag tror det är framtiden, fortsätter han.

Att bli en gedigen hantverkare kräver tid och skicklig-

het. Därför hämtas lärare från de mest skilda håll, från Konstakademien i Polen till exempel med kunskap om 400-årig färgteknik. Bra att kunna om man ska ge sig på riktigt gamla objekt och vill ha kvar det ursprungliga skicket.

Hantverksyrket är alltså ett framtidsyrke, enligt Peter Knight.

– Vi har scenografisnickare och teaterverkstadsarbetare som är här och kompletterar sin kunskap, utan kompetenshöjning hade de blivit arbetslösa.

Onsdag 22 juli 1998

Linköping

Linköping har, som allt annat, förändrats under åren. Grävskopans käftar har slukat många byggnader, nytt har byggts upp, det mesta har byggts om, annat består. I centrum fanns förr alla affärer, nu lockar Tornby med allt fler. Men kärnan av staden finns alltid kvar, liksom de gamla butiker som bara byter lokal då och då. I några artiklar ska vi kliva in i butiker som har många år på nacken. Inte de äldsta men ändå butiker som mer eller mindre blivit institutioner, självklara delar av handelsstaden Linköping, nu som då.

Foto: JOHNNY GUSTAVSSON

Blå Blom, en billig vardagskopp som blev en exklusiv klassiker. Tillverkningen startade redan 1876 på Gustafsbergs porslinsfabrik.

"Finns det inte på Knut Jonsson så finns det inte alls"

Butiken är ett begrepp

LINKÖPING

Blå Blom är en riktig klassiker. År 1916 kostade ett dussin koppar runt 10 kronor. Nu kostar samma koppar 3 600 kronor. Mycket har hänt men Knut Jonsson har bestått.

Inga Jonsson minns en hel del från förr. Ja, inte precis priset från 1916 men mycket annat kommer hon ihåg. Gift med Hans, en av Knuts söner, levde hon med butiken, sedan bröllopet 1945. Bara på håll men ändå, Knut Jonsson tog en hel del av makens tid. När hon blev änka 1981 började hon själv jobba där.

- Då behövde vi varann, affären och jag.

Gamle Knut startade sin rörelse redan 1907. Papper visar att den låg på Humblebergsgatan 22, nuvarande Hunne-

bergsgatan. I butiken fanns allt möjligt och omöjligt vid sidan av porslin och husgeråd.

Maskrosrötter

Ett kvitto från 1917 berättar att 270 kilo maskrosrötter kostade 135 kronor. Under kriget var kaffe bristvara och maskrosrötter var en hyfsat billig och lättåtkomlig ersättning. Rötterna såldes främst till Stockholm där de var svårare att hitta.

- Det var nog så att man sålde vad man kom över, särskilt under krigsåren, säger Allan Karlsson som arbetat på Knut Jonsson sedan hösten 1968.

Sedan 1990 är det han som äger butiken. Till sin 50-årsdag fick han ett album av Inga, ett album fullt med minnen från förr. Där finns till exempel kvitto på att Knut köpte sex sockerskålar från Oskar Hallberg i Örebro till det facila priset av 17 öre styck. Mattallriken Klöfver kostade en tiööring. Året var 1908.

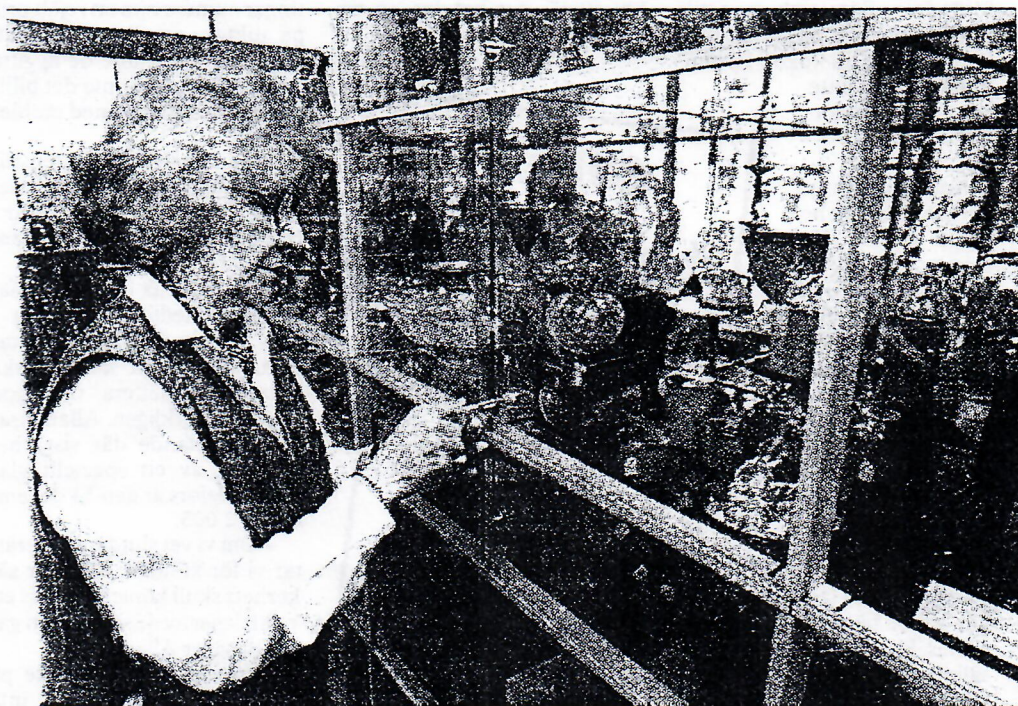
Knut Jonsson började med specier i form av diversehandel. Redan far och farfar hade haft speceriaffärer vid Stora torget.

- Han var fritänkare, Knut, vågade liksom ändra på saker och ting, säger Inga.

Tog jobbet med sig

På somrarna bodde Knut med sin familj i Sörstalund söder om Linköping. Men affärsmannen hade svårt att bara vara ledig, alltså öppnade han en sommarbutik där. Några år flyttade han sin butik till Vadstena men 1913 kom han tillbaka till Linköping, till Nygatan 20 (Handelsbanken ligger där nu) där han tog över A J Widéns affär. Så småningom öppnades en filial på St Larsgatan. Han drev också butiker strax utanför Linköping, i Korskrog och Klampenborg, under kortare tider. Företaget växte stadigt och 1945 bildades ett aktiebolag.

På Nygatan 16-18 fanns lagret med jordgolv. Mer lagerutrymme hade Knut på Repslagaregatan där hyllorna balanserade direkt på berget. Inga minns att tallrikarna frös fast i sina emballage. Från Nygatan 20 gick flytten till Platensgatan 1 i före detta Andersson och Beckman. Efter en kort sejour i hörnet av Ågatan och Pla-

Konstglas är en stor presentvara nu för tiden. Inga Jonsson visar det låsta skåpet där drygriparna förvaras.

tensgatan etablerades Knut Jonsson i sina nuvarande lokaler på Stora torget. Den pampiga entrén från Skandinaviska bankens tid leder nu till glas, porslin och husgeråd.

Huvudjägare

– Ett riktigt mammons tempel med stuckatur i taket och marmorgolv, säger Inga.

Allan kom in i rörelsen på ett sätt som idag skulle ha kallats headhunting. Han fanns i speeriaffären intill där nere på Nygatan. Hans Jonsson såg att han var en god kraft och värvade honom. Åren gick och Allan blev alltmer oumbärlig.

– Det fanns ingen som kunde affären bättre än Allan. Det var självklart att han skulle ta över, säger Inga.

I sommar fyller hon 70 år och funderar på att sluta jobba. Sex timmar om dagen blir det nu. Hon arbetade i hemmet fram till makens död 1981 och har egentligen inte hunnit bli trött på yrkeslivet.

– Fast det är inte utan att jag börjar tycka det är skönt att vara hemma nu. Vi får väl se.

Hos Knut eller inte alls

Under åren har en hel del förändras. Förr gick man till husgeråds- eller bosättningsaffären för allt till köket. På den tiden fanns inte ens en potatisskålare att köpa i mataffären.

Knut Jonsson är i det närmaste ett begrepp i stan. Hur många har inte hittat extrakorken till sin TV-kanna, glaset till fotogenlampan eller gummiringen till konserveringsburken just där? Som gamla Linköpingsbor säger "Finns det inte på Knut Jonsson så finns det inte alls."

Än idag kan man köpa reservdelar där. Somligt finns i lager, annat kan i bästa fall beställas. En stor del av försäljningen går nu till kommuner och restauranger. Det kräver stora lager för som Allan ut-

trycker det "Krogarna ringer ibland och måste ha 200 glas samma kväll". I Råberga finns ett lager för allt som inte ryms i butikens källare.

Ännu en titt i minnenas album visar att hos Knut Jonsson kostade bruna bönorna 29 öre mot kupong år 1945. Apelsinsaften betingade under detta krigsår hela 1:45 per halvliter medan Östgöta bihonung gick lös på 4:30 för en kiloburk.

Det var tider, det

Tonen var mer än höfvlig på den tiden, det märks inte minst på fakturan från "Oskar Hallbergs Glas och Porslin, en gros." I april 1908 står tryckt på blanketten:

"Härmed har jag äran öfverlemlna faktura öfver genom Hr Gröndahl benäget beordrade och med bantåg för Eder värda räkning och risk afsända varor, hvars belopp Ni behaga kreditera mig med Kr. 19:65. Att betalas på tre månader."

Billiga

termos-

flaskor

med garanti
från

3.75

Knut Jonson

Priset från 1956, men så finns det säkert reservdelar än idag.

Knut Jonsson som han sågs av fotograf Gillberg år 1936.

Vem kan visa en lika vördnadsfull formulering på dagens faktura? Hur ser det då ut hemma i Ingas porslin- och glaskåp? Finaste porslin och ädel kristall?

– Nej du, du vet väl hur det är med skomakarens barn. Under åren blev det mest så att man tog det som blev över. Fast nog har jag så jag kan duka fint också.

Vardag blev dyrgrip

Porslin har blivit lite av samlarobjekt. Koppar och fat som förr användes i stugköken betingar numera ofta ett rejält pris på auktion om det är oskadat. Det trodde nog inte de nygifta som på 30-talet köpte det billiga för att ha råd med möbler också.

– Man lär sig se med åren, säger Allan. Nya serviser och dekorer kommer, en del består i många år, andra försvinner ganska fort.

Från glasbruk och porslinsfabrikörer meddelas numera i god tid när märkesvaror tas bort, allt för att kunden ska kunna komplettera. Och god tid är det verkligen. Allan visar ett meddelande där sista beställning av ett speciellt glas från Orrefors är den 31 december år 2 005.

– Om vi vet slutdatum berättar vi för kunden. Men för säkerhets skull köper vi på oss ett rejält lager av de sorter som går mest, säger Allan.

Som sagt, finns det inte på Knut Jonsson så finns det inte alls.

BITAN SVENSSON